

denne, at Loven kun behøvede at træde ordnende til, og i Forhold som dette forekommer det mig langt sundere og rigtigere, at man først lader Livet udvikle sig, og dernæst seer, om der er Udseelser, der trænge til at begrænses ved Lovgivningsmagten, og hvis det er Tilfældet, da sætter denne Grænse. Det forekommer mig altsaa, at man skal lade dette foreløbige Skridt have Tid til at virke længere og lade det vise sig, om det i en større Udstrækning har noget Heldbringende ved sig eller ikke; men i denne større Udstrækning er det endnu ikke gjort gjældende. Det har ikke nogen stærk Hast, Kirken er gammel og kan blive endnu meget ældre, der er ikke Noget, der i vore nuværende Forhold tvinger til, at denne Sag just nu afgjøres. Jeg mener ogsaa, at den Virksomhed, som Loven tilfigter at give Menighedsraadene, er af den Bessaffenhed, at den i de allerfleste Tilfælde vil kunne blive udøvet af det Raad, der nu er tilstede, og maaskee ikke engang i alle Punkter ved Lovgivningsmagten, men derimod ved frivillig Overdragelse. Hvad skulde der vel være til Hinder for, at Fattigforsørgelsen for Exempel blev gjort afhængig af Menighedsraadet, og at der af dem, der ere de nuværende competente Udøvere af Communnens Fattigforsørgelse, blev givet Menighedsraadet Anledning til at høre sig, førend der blev truffet nogen Foranstaltning? Jeg kan ikke see andet, end at, hvis Menighedsraadet viste sig at være saaledes, som det burde, og viste Over for at efterforste de Fattiges Forhold i det Hele, da vilde vistnok Fattigbestyrelsen med Glæde modtage den Understøttelse, som den hos det kunde finde til en rigtig og god Udførelse af sine communale Pligter. Der er allerede omtalt flere andre af de Sager, dette Raad skulde have med at bestille, og jeg skal ikke videre opholde mig derved, men kun nævne et Punkt, som man ogsaa har søgt at bringe ind under dets Omraade, nemlig Præstevalget. Det forekommer mig, at en Deeltagelse af den Art i Præstevalget, som der er tilfigtet at give disse Raad, er af den Bessaffenhed, at det vistnok vilde være langt heldigere, om de ikke havde den; thi de skulle optræde, forkastende Mænd, til hvem de dog vistnok i de allerfleste Tilfælde kun kunne have et høist sparsomt Kjendskab.

Det forekommer mig virkelig, at man derved fører dem ind i en Fristelse, som kan være meget ubehagelig for dem, og som man skylder ikke at føre dem i, saa meget mere, som der dog ikke vil kunne komme nogen særdeles gavnlige Virksomhed ud deraf med Hensyn til det endelige Resultat af Præstevalget.

Med Hensyn til flere andre Sider af denne Lov, skal jeg gjøre nogle Bemærkninger. Der er for det Første igjennem flere Paragrapher opstillet den Bestemmelse, at de nuværende Menighedsraad, som ere indstiftede i Henhold til det flere Gange omtalte Circulaire, skulde, hvis de selv vilde, træde ind i de Rettigheder og Forpligtelser, som denne Lov giver de i Henhold til den dannede Menighedsraad. Dette kan jeg ikke finde rigtigt, idet man vistnok ikke vil nægte mig, at der kan blive stor Forskjel paa, hvem man vil vælge til Medlem af et Raad, som har nogen Indflydelse i en eller anden Retning efter de Grænser, som ere satte for Raadets Myndighed. Det er meget muligt, at Mange af dem, der nu ere komne ind i Menighedsraadet, aldeles ikke vilde være komne ind deri, dersom de skulde have Indflydelse paa, hvem der skulde blive Præst i vedkommende Menighed, og det Samme kan gjælde med Hensyn til flere andre Punkter af deres Virksomhed. Jeg finder altsaa, at det er urigtigt ved denne Lov at lade en Institution, der er fremkommen ved en administrativ Foranstaltning, faae alle de Rettigheder og Forpligtelser, som Menighedsraadet ifølge Loven vilde faae. Det er heller ikke paa denne Maade, man pleier at gaae frem i andre Tilfælde; naar vi f. Ex. have givet en ny communal Valglov, da har man ikke sagt, de gamle Communalraad kunne faae Lov til at bestaae enten i det Hele eller deelsviis, saalænge de have Øst; nei, man har sagt, det Lar, Loven træder i Kraft, skal der vælges overalt i Communerne, og det er vist fuldkommen rigtigt. — Naar man dernæst seer hen til den Maade, hvorpaa dette Raad skal vælges, saa forekommer det mig ikke at være nogen usskelig Maade, at lade Menighedsraadene tildeels supplere sig selv; men jeg indbrømmer, det er et Spørgsmaal, hvori jeg ikke videre bør fordybe mig, da jeg er imod,